

Esmâ-i hüsnânın iktiza ettikleri ahkâmları ve o ahkâmın tenasübünü açar mısınız?

Esmâ-i hüsnâ, “*en güzel isimler*” demektir. Bununla Allah’ın isim ve unvanları kastedilir.

Âlemin yaratıcısı, bir “**mevcud-u meçhuldür.**”(1) Gündüz vakti her yeri ışığıyla dolduran ve aynalarda parıltıları görülen Güneşi, o ışıkla ve aynalardaki tecellileriyle tanımaya çalışmamız misali, o “**Ezel Güneşini**”, varlık aynalarındaki tecellileriyle bir derece tanıyabilmekteyiz. Ayrıca, Onun kendisini Kur’an’da bildirdiği gibi bilebilmekteyiz. Yüce Allah Kur’an’da kendisini **esma-i hüsnâ** ile tanıtır. Bu isimler, “**Onun kemâlâtının unvanlarıdır.**”(2)

Kur’an-ı Kerîm’i okuduğumuzda, başından sonuna kadar Allah’ın isimleriyle dolu olduğunu görürüz. Kur’an’da

“En güzel isimler Allah’ındır. O halde Ona onlarla dua edin.”(3)

buyrulur. Esmâ-i hüsnâ Kur’anda birbiriyle uyumlu, birbirini tamamlayacak ve teyit edecek bir şekilde yer almıştır.

Misal olarak hırsızlık suçunun cezasıyla alâkalı şu âyetlere bakabiliriz:

“Yaptıklarına bir ceza ve Allah’tan caydırıcı bir müeyyide olmak üzere, hırsız erkek ve hırsız kadının ellerini kesin. Allah, Azîz-Hakîm’dir.”

“Her kim zulmünün arkasından tövbe edip durumunu düzeltirse, şüphesiz Allah onun tövbesini kabul eder. Çünkü Allah, Ğafur-Rahîm’dir.”(4)

Meşhur lügat âlimi Esmâî, bu âyetlerle ilgili bir hatırasını şöyle anlatır:

Bir gün, "**hırsız erkek ve hırsız kadının ellerini kesin...**"(5) âyetini okuyordum. Yanımda bir bedevi vardı. Âyetin sonunu, yanılıyla "**Allah Ğafûr-Rahîm'dir**" şeklinde bitirdim.

Bedevi dedi: Bu kimin kelâmı?

Dedim: *Allah'ın kelâmı.*

Dedi: **Bu Allah'ın kelâmı değil. Tekrar oku!**

Doğrusu aklıma geldi. "*Allah Aziz - Hakîm'dir*" şeklinde okudum.

Dedi: **İşte bu Allah'ın kelâmı.**

Kendisine sordum: *Kur'an'ın hâfızı mısın?*

Dedi: **Hayır.**

Dedim: *Öyleyse hata ettiğimi nereden anladın?*

Dedi: **Allah Azîz'dir, hükmeder ve eli keser. Şayet bağışlasa, merhamet etse, elin kesilmesine hükmetmezdi.**(6)

Bir de şu inceliğe bakalım:

Hz. İbrahim, bir duasında şöyle der:

"Ya Rabbi, beni ve evlatlarımı putlara tapmaktan koru. Ya Rabbi, o putlar pek çok insanı yoldan çıkardı. Artık kim bana tabi olursa, o bendendir. Kim de bana isyan ederse, Ya Rabbi şüphe yok ki sen Ğafur-Rahîm'sin."(7)

Hz. İsa ise, mahşerde tevhidden teslise sapan kendi ümmeti hakkında şöyle der:

“...Eğer onlara azap edersen, şüphe yok ki onlar senin kullarıdır. Eğer onları bağışlarsan, yine şüphe yok ki sen Azîz-Hakîm’sin.”(8)

Hz. İbrahim, duasının sonunu **Ğafur-Rahîm** isimleriyle bitirdiği gibi, Hz. İsa da bitirebilirdi. Ancak Hz. İsa’nın bu duası mahşerdedir ve orası ilâhi adaletin ve azametinin tam bir tecelligahıdır. Bundan dolayı Hz. İsa’nın Allah’ın **Azîz-Hakîm** isimlerini zikretmesi hikmete daha muvafık olmuştur.

Dipnotlar:

(1) Nursi, Mesnevi, s. 258.

(2) Nursi, Sözlür, s. 682.

(3) A’raf, 180.

(4) Maide, 5/38-39.

(5) Maide, 5/38-39.

(6) Sabûnî I, 342.

(7) İbrahim, 14/36.

(8) Maide, 5/118.